

Sygn. akt V GC 185/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Tkaczyk

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Chodkowska

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2014 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa 1) M. O., 2) J. O.

przeciwko 1) J. J.,

2) T. K.,

3) D. Z.

o zapłatę

I. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz każdego z powodów kwoty po 132.714,55 zł (słownie: sto trzydzieści dwa tysiące siedemset czternaście złotych i 55/100) z ustawowymi odsetkami na rzecz każdego z powodów liczonymi od kwoty 122.000 zł od dnia 31 stycznia 2010 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powodów kwotę 20.489 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy czterysta osiemdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. wobec tego, że wyrok wobec T. K. ma charakter zaoczny, wobec tego pozwanego nadaje mu rygor natychmiastowej wykonalności w punkcie pierwszym.

Sędzia SO Anna Tkaczyk

UZASADNIENIE

Powodowie M. O. i J. O. wnieśli o zasądzenie solidarnie od J. J., T. K. i D. Z. kwoty po 132.714,55 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty powyżej 122.000 zł od dnia 31 stycznia 2010 r. dla każdego z powodów.

Roszczenie swoje oparli o art. 299 ksh. Wskazali, iż wyrokiem zaocznym z dnia 25 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie zasądził od spółki (...) Sp. z o.o. w O. na rzecz każdego z powodów kwotę po 122.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2010 r. do dnia zapłaty i kwotę po 9.717 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Postępowanie egzekucyjne wszczęte przeciwko wymienionej spółce okazało się bezskuteczne. Wskazali, iż pozwany w dniu powstania zobowiązania oraz w chwili jego wymagalności pozwani byli członkami zarządu (...) Sp. z o.o. w O.. Nadal są członkami zarządu spółki i pomimo jej niewypłacalności nie złożyli wniosku o ogłoszenie jej upadłości. Wskazali, iż na kwotę tę składają się: należność główna wynikająca z w/w wyroku, koszty procesu, koszty nadania

klauzuli wykonalności, zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym i inne poniesione w postępowaniu egzekucyjnym koszty.

Pozwani J. J. i D. Z. wnieśli o oddalenie powództwa w stosunku do nich i zasądzenie kosztów procesu. Podnieśli, iż zasądzona należność wynika z robót, polegających na wykonaniu elewacji aluminiowej, jakie wykonał T. O., którego spadkobiercami są powodowie. Prace te zostały wykonane wadliwie i inwestor odmówił zapłaty wynagrodzenia na rzecz (...) Sp. z o.o. i zażądał obniżenia wynagrodzenia o koszt usunięcia wad fasady aluminiowej, który jak wynika z przedłożonej przez inwestora opinii może wynosić nawet 280.000 zł. Tym samym spółka w tej kwocie poniosła szkodę a zobowiązanie do jej naprawienia spoczywa na powodach. W związku z powyższym spółka dokonała potrącenia przysługującej jej wierzytelności wobec powodów z tytułu nienależycie wykonanych robót z wierzytelnością przysługującą powodom wobec spółki (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 lipca 2007r dokonano wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (...) Sp. z o.o.w O.. Jako członkowie zarządu zostali wpisani J. J., D. Z.i T. K., którzy pełnią tę funkcję nadal .

(dowód:odpis KRS k. 16-19)

T. O. na podstawie zawartej z (...) Sp. z o.o. umowy wykonywał fasadę aluminiową w przy ul. (...) w O. – jako podwykonawca. (bezsporne)

Inwestor wnosił zastrzeżenia co do jakości wykonanych prac, informował spółkę (...), iż w przypadku nie usunięcia wad będzie uprawniony do zastępczego ich usunięcia na koszt i ryzyko wykonawcy bądź też obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku.

(dowód: pisma k. 25,36,45, 49-51,64, pisma k. 43, 48, 62)

Powodowie są następcami prawnymi (spadkobiercami) T. O.. (bezsporne)

Wyrokiem zaocznym z dnia 25 lutego 2013r Sąd Okręgowy w Olsztynie zasądził od (...) Sp. z o.o. w O. na rzecz każdego z powodów M. O. i J. O. kwoty po 122.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2010r do dnia zapłaty oraz po 9.717 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2013r nadano wyrokowi klauzulę wykonalności.

(dowód: wyrok k.9, postanowienie k. 10)

Pismem z dnia 30 kwietnia 2013r. złożony został wniosek o wszczęcie egzekucji należności objętych powyższym orzeczeniem.

(dowód: pismo k. 11-12)

Postępowanie egzekucyjne Km 285/13 okazało się bezskuteczne i w konsekwencji postanowieniem z dnia 19 lipca 2013r. zostało umorzone. W postanowieniu tym komornik przyznał wierzycielom koszty zastępstwa prawnego w kwocie 1.800 zł a ponadto ustalił koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 158,11 zł i obciążył nimi wierzycieli.

(dowód: postanowienie k. 14)

W dniu 20.11.2013r (...) Sp. z o.o. złożyła pisemne oświadczenia o potrąceniu przysługującej jej wierzytelności w kwocie 280.000 zł z tytułu nienależycie wykonanych robót przez T. O. z przysługującymi powodom wierzytelnościami.

(dowód: oświadczenia k. 65-66)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Powodowie wywodzili swoje roszczenie z treści przepisu art. 299 § 1 ksh. Powołany przepis wprowadza zasadę solidarnej odpowiedzialności członków zarządu spółki za jej zobowiązania w przypadku bezskuteczności egzekucji przeciwko niej.

Przesłankami odpowiedzialności przewidzianej w art. 299 § 1 ksh są: istnienie określonego zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w czasie, kiedy dana osoba była członkiem zarządu spółki, oraz bezskuteczność egzekucji tego zobowiązania przeciwko spółce.

Istnienie wierzytelności powodów wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem zaocznym Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 25 lutego 2013 r., którym została zasądzona określona należność od tej spółki na rzecz powodów.

Umorzenie przez komornika postępowania egzekucyjnego prowadzonego w oparciu o w/w wyrok zaoczny, niewątpliwie świadczy o bezskuteczności egzekucji wobec spółki .

Pozwani byli członkami zarządu spółki w okresie powstania zobowiązań spółki wobec spadkodawcy powodów.

Członek zarządu może uwolnić się od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaze, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody (§ 2).

Pozwani nie wykazali żadnej okoliczności, która wyłączałaby ich odpowiedzialność stosownie do art. 299 § 2 ksh.

W odpowiedzi na pozew podnosili zarzut potrącenia wierzytelności przysługującej spółce z tytułu nienależytego wykonania umowy z wierzytelnością przysługującą powodom wobec spółki (...). Wskazali, iż inwestor z uwagi na wadliwie wykonane prace podniósł żądanie obniżenia wynagrodzenia o koszt usunięcia wad fasady aluminiowej. Z opinii przedłożonej przez inwestora wynika iż koszt może wynieść nawet 280.000 zł i spółka (...)właśnie w tej wysokości poniosła szkodę. Powołali także dowody na okoliczność istnienia wad w wykonanych robotach.

Wskazać należy, iż w procesie, w którym powód dochodzi roszczenia opartego na art. 299 § 1 ksh, nie ma możliwości badania zasadności stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem zobowiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wobec powodów.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury w sprawie, w której powód dochodzi roszczenia na podstawie art. 299 § 1 k.s.h. przedstawiając prawomocny wyrok będący źródłem zobowiązania spółki wobec powoda, Sąd nie ma możliwości badania czy określone nim zobowiązanie istnieje, a jeśli tak, to w jakim rozmiarze. (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 lipca 1997 r., III CKN 126/97, OSP 1998/3/62, z dnia 27 października 2004 r., IV CK 148/04, LEX nr 146344, uchwała z dnia 20 grudnia 2001 r., III CZP 69/01, OSNC 2002 wyrok z dnia 7 lutego 2007 r., III CSK 227/06, OSNC-ZD 2008/1/19).

Bez znaczenia pozostaje, że wyrok jaki zapadł w sprawie z powództwa powodów przeciwko spółce był wyrokiem zaocznym. Wyrok ten uprawomocnił się wobec niewniesienia przez spółkę sprzeciwu od tego wyroku, i jako taki korzysta ze wszystkich atrybutów prawomocnego wyroku sądowego, w szczególności z prawomocności materialnej określonej w art. 365 § 1 kpc, tj. związania ustalonym w nim stanem prawnym.

Pozwany członek zarządu nie może zatem bronić się zarzutami przysługującymi ewentualnie spółce, których spółka nie wykorzystwała w sprawie, w której wydano tytuł egzekucyjny przeciwko niej prowadziłyby to bowiem do podważenia

prawomocnego orzeczenia zapadłego przeciwko spółce przez ponowne badanie zasadności zasądzonego już w nim świadczenia, co jest w świetle art. 365 § 1 kpc niedopuszczalne.

Z uwagi na powyższe Sąd oddalił wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność istnienia wad w fasadzie aluminiowej oraz przesłuchania K. S. na okoliczność wadliwego wykonania prac przez T. O. jako nieistotne dla rozstrzygnięcia.

Inaczej jest, gdy chodzi o wygaśnięcia zobowiązania wobec spółki z przyczyny zaistniałej po powstaniu zasądzonego tytułu egzekucyjnego. Artykuł 365 § 1 kpc nie stanowi wówczas przeszkody do uwzględnienia wygaśnięcia zobowiązania, ponieważ nie podważa się tu ustaleń leżących u podstaw prawomocnego orzeczenia, lecz łączy zmianę stanu prawnego, wynikającego z tego orzeczenia, z nowym zdarzeniem.

Pozwani bronili się zarzutem potrącenia, jakie nastąpiło po wydaniu wyroku w sprawie I C 579/12, przysługującej spółce (...) wierzytelności wobec spadkodawcy powodów, z tytułu nienależycie wykonanych robót z wierzytelnością przysługującą powodom wobec spółki (...).

Jednakże wierzytelności tej nie udowodnili. Przedłożyli dokumenty potwierdzające, iż inwestor składał liczne zastrzeżenia co do jakości wykonanych prac i domagał się ich poprawy. Jednakże z żadnego z tych dokumentów nie wynika, że prace naprawcze zostały wykonane, jaki jest ich koszt oraz że inwestor kwotą tą obciążył spółkę (...).

Należy wskazać, iż dla uznania, że potrącenie wywołało skutek prawny w postaci wygaśnięcia (umorzenia) wzajemnych wierzytelności, nie wystarcza samo powoływanie się przez składającego oświadczenie o potrąceniu na fakt przysługiwania mu wierzytelności przeznaczonej do potrącenia. Istnienie tej wierzytelności musi udowodnić.

Aby oświadczenie o potrąceniu mogło odnieść łączone z nim skutki umorzenia wierzytelności (art. 498 § 2 kc) muszą współistnieć ustawowo określone w art. 498 § 1 kc przesłanki. W momencie jego składania musi wystąpić i trwać stan potrącalności, a przede wszystkim muszą istnieć wzajemne wymagalne wierzytelności, których przedmiotem są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a które mogą być dochodzone przed sądem lub innym organem. Oznacza to, że składający oświadczenie o potrąceniu (potrącający) musi w stosunku do swego wierzyciela posiadać własną, istniejącą już wierzytelność i wierzytelność ta w dacie potrącenia musi być wymagalna. Musi mieć też określoną podstawę faktyczną i prawną.

Przedstawiona przez pozwanych do potrącenia wierzytelność, w ocenie Sądu wymogów takich nie spełnia.

Skuteczność potrącenia uzależniona jest bowiem od rozstrzygnięcia w innej sprawie toczącej się z udziałem spółki - V GC 101/12 w którym to dochodzi od inwestora - (...) Sp. z o.o. zapłaty za wykonane prace przy ul (...) w O..

Z kolei wyrok w sprawie V GC 107/13 jaki zapadł z powództwa (...) Sp.z o.o. przeciwko (...) ma charakter zaoczny. Oznacza to, iż nie było w nim przeprowadzane postępowanie dowodowe na okoliczność wykonania prac przez T. O. a w myśl art. 333 kpc, przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą.

Skoro spółka (...) nie podjęła obrony w tamtym postępowaniu, to nie może konsekwencjami swojego postępowania obciążać powodów.

Ponadto kwota jaką zasądzono w w/w postępowaniu 200.000 zł przekracza wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie.

W konsekwencji Sąd uznał roszczenie powodów za zasadne. W sprawie wystąpiły w odniesieniu do pozwanych przewidziane w art. 299 § 1 ksh przesłanki odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a jednocześnie pozwani nie wykazali żadnej z określonych w art. 299 § 2 ksh okoliczności mogących ich zwolnić od tej odpowiedzialności.

W oparciu o art. 299 ksh w zw. z art. 481 kc, należało więc zasądzić rzecz powodów od pozwanych kwotę dochodzoną pozwem z odsetkami ustawowymi od dnia 31 stycznia 2010r do zapłaty .

Członek zarządu ponosi odpowiedzialność na podstawie art. 299 k.s.h. nie tylko z tytułu należności głównej, przysługującej wierzycielowi wobec spółki, ale także z tytułu odsetek od wymagalnej wierzytelności pieniężnej (SN w wyroku z dnia 16 października 1998 r., III CKN 650/97, OSNC 1999, nr 3, poz. 64). Jego odpowiedzialność obejmuje również zasądzone w tytule egzekucyjnym wydanym przeciwko spółce koszty procesu oraz koszty postępowania egzekucyjnego umorzonego z powodu bezskuteczności egzekucji (SN w uchwale z dnia 7 grudnia 2006 r., III CZP 118/06, OSNC 2007, nr 9, poz. 136 oraz w wyroku z dnia 8 marca 2007 r., III CSK 352/06, LEX (...)).

W stosunku do T. K.wydany wyrok ma charakter zaoczny albowiem wobec doręczenia odpisu pozwu i zawiadomienia o terminie rozprawy, nie wniósł odpowiedzi na pozew, nie stawiał się również na rozprawę. Skutkowało w oparciu o art. 333§1pkt 3kpc, nadaniem mu w pkt I rygoru natychmiastowej wykonalności.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc, obciążając nimi w całości pozwanych.

Sędzia SO Anna Tkaczyk